

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุง
การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้าน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑) (๑๑ ทวิ))

เหตุผล

โดยที่การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการจำกัดสิทธิ
ของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในส่วนของกรกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับ
และประมวลกฎหมายยาเสพติดยังไม่มีความเหมาะสม โดยไม่ระบุฐานความผิดและไม่กำหนดระยะเวลา
ของการลงโทษ ทำให้ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดดังกล่าวในทุกกรณี ต้องถูกจำกัดสิทธิ
ในการได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตลอดชีวิต ซึ่งการไม่จำแนกประเภทการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ
ตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ
ซึ่งไม่ได้สัดส่วนกัน สมควรแก้ไขมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้เหมาะสมกับการกระทำ
และความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระ
หรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ก ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๑๑/๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และพ้นโทษยังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันสมัคร ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่งสมควรจะเป็นผู้ที่ผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๒๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๑/๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔)”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๗ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) และ (๑๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บัญชี ก

กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑)

(ก) ประมวลกฎหมายยาเสพติด ในฐานความผิดเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า

(ข) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้

(ค) กระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานความผิดเป็นเจ้าของหรือเจ้าสำนัก

(จ) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในฐานความผิดค้ามนุษย์ โดยเป็นรัฐระ จัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะ อ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ขู่เข็ญว่าจะใช้กระบวนการทาง กฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด ในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือเป็นรัฐระ จัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำ นั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน ในฐานความผิดกู้ยืมเงินที่เป็นการ ฉ้อโกงประชาชน โดยเป็นผู้โฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วย ประการใด ๆ ให้ ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจ จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ สถาบันการเงินตามกฎหมายว่า ด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้โดยที่ตนรู้ หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำ เงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียน ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง ที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป

บัญชี ข

กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑)

(ก) ประมวลกฎหมายที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์

(ข) กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครองไม้หวงห้ามยังมีได้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย

(ค) กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครอง การเพาะพันธุ์ การค้า การนำเข้าส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือสัตว์ป่าอันตราย และซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว

(จ) กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ในฐานความผิดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามา ในราชอาณาจักรหรือส่งออกของดังกล่าวไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำ โดยหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น

(ช) กฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ ในฐานความผิดการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใด ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น หรือการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือรูปแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ